

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16C/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121211198
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4121211198.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Borisom Šiškom, PhD., v spore žalobcu: Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, IČO: 30 807 484, adresa na doručovanie: Sociálna poisťovňa, pobočka Nitra, Slančíkovej 3, Nitra, proti žalovaným: 1.) S. S., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. ulica XXX, S., toho času M. XXX, 2.) S. O., narodený XX.XX.XXXX, bytom T. XX, D., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, v konaní o zaplatenie sumy 305,90 eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný v 1.) rade je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 305,90 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku spoločne a nerozdielne s pôvodne žalovaným v 2.) rade Štefanom Moravčíkom, nar. 31.10.1996, ktorému bola povinnosť plniť uložená platobným rozkazom Okresného súdu Nitra, č. k. 16C/50/2021-9 zo dňa 06.10.2021, ktorý voči nemu nadobudol právoplatnosť dňa 09.11.2021.
- II. Žalobcovi sa proti žalovaným v 1.) a 2.) rade nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 01.10.2021 požadoval, aby súd uložil žalovaným v 1.) a 2.) rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 305,90 eura. V žalobe poukázal na to, že žalovaní v 1.) a 2.) rade boli rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 1T/18/2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.06.2021 uznaní za vinných zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustili voči poškodenému p. M. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorému spôsobili poškodenie zdravia. V dôsledku protiprávneho konania žalovaných boli poisťencovi žalobcu M. W., nar. XX.XX.XXXX vyplatené dávky nemocenského poistenia vo výške 305,90 eura a to formou nemocenského za obdobie od 14.10.2020 do 31.10.2020. Žalobca vyzval žalovaných, aby dobrovoľne uhradili škodu, titulom vynaložených nákladov dôchodkového poistenia. Uviedol, že ako žalobca má nárok na náhradu škody podľa § 238 zákona Národnej rady SR č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

2. Súd vo veci vydal platobný rozkaz, č. k. 16C/50/2021-9 zo dňa 06.10.2021, ktorým žalobe žalobcu vyhovel a zaviazal oboch žalovaných, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatili žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 305,90 eura alebo podali v tej iste lehote vecne odôvodnený odpor. Platobný rozkaz sa podarilo doručiť najskôr len žalovanému, v 2.) rade, ktorý voči nemu nepodal odpor, preto voči nemu nadobudol právoplatnosť dňa 09.11.2021. Súd uznesením, č. k. 16C/50/2021-33 zo dňa 17.02.2022 zrušil voči žalovanému v 1.) rade platobný rozkaz, keďže sa mu ho nepodarilo doručiť do vlastných rúk. Platobný rozkaz bol spolu so žalobou a prílohami doručený žalovanému v 1.) rade až dňa 09.04.2022, pričom tento sa k žalobe nevyjadril.

3. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom konania je žaloba na zaplatenie sumy 305,90 eura a keďže ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, pričom hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur, súd s prihliadnutím na vyššie citované ustanovenia vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania na základe listinných dôkazov predložených žalobcom to podľa § 177 ods. 2 písmeno a) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“).

4. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu a vykonal dokazovanie listinami, ktoré predložil, a to oboznámením sa s potvrdením o výške vyplatených nemocenských dávok Sociálnej poisťovne za obdobie od 14.10.2020 do 31.10.2020, výzvou žalobcu zo dňa 21.06.2021, rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 1T/18/2021, pričom zistil tento skutkový a právny stav :

5. Z rozsudku Okresného súdu Nitra, č. k. 1T/18/2021-406, zo dňa 30.04.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.04.2021 vyplynulo, že žalovaný bol uznaný za vinných zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa tak, že v nočných hodinách dňa 03.10.2020 asi o 00:40 až 00:50 hodine na Podzámskej ulici pred predajňou Husquarna spoločne po predchádzajúcej dohode napadli poškodeného M. W. tak, že keď videli, že je pod vplyvom alkoholu, s úmyslom okradnúť poškodeného išli za ním, zozadu ho oslovili, a keď sa poškodený otočil, videl pri sebe dvoch mužov, S. S. ho udrel do hlavy tak, že spadol na zem, keď poškodený ostal otrásený ležať na zemi, prehľadali ho a zobrali mu jeden mobilný telefón zn. Samsung Galaxy A so SIM kartou a ušli preč, čím poškodenému M. W. spôsobili tržnú ranu nad ľavým okom a škodu vo výške 350 eur.

6. Z potvrdenia o výške vyplatených nemocenských dávok Sociálnej poisťovne za obdobie od 14.10.2020 do 31.10.2020 vyplýva, že poškodenému M. W., nar. XX.XX.XXXX bolo celkom vyplatené v súlade s § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení 305,90 eura.

7. Výzvou zo dňa 21.10.2021 vyzval žalobca žalovaných na úhradu dlžnej sumy, na ktorú však žalovaní nereagovali.

8. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

9. Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov(ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

10. Podľa § 238 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

11. Z vykonaného dokazovania súd vyvodil právny záver, že žaloba bola podaná dôvodne, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku, keďže skutkové tvrdenia žalobcu zostali nespochybnené, v dôsledku čoho ich súd považoval za nesporné. Je nepochybné, že žalobca vyplatil poškodenému M. W. nemocenské dávky v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení vo výške 305,90 eura (za obdobie od 14.10.2020 do 31.10.2020). Na strane žalovaných v tomto spore sa jednalo o pluralitu subjektov. V prípade žalovaných ako dlžníkov ide o samostatné procesné spoločenstvo podľa § 76 CSP. Žalovanému v 1.) rade sa prvotne nepodarilo doručiť platobný rozkaz do vlastných rúk, preto bol platobný rozkaz voči nemu zrušený v plnom rozsahu uznesením, č. k. 16C/50/2021-33 zo dňa 17.02.2022. Až následne po zrušení platobného rozkazu bol žalovanému v 1.) rade doručený platobný rozkaz do vlastných rúk dňa 09.04.2022, avšak súd takéto doručenie platobného rozkazu považoval za nulité, vzhľadom na predchádzajúce zrušenie platobného rozkazu výlučne len voči jeho osobe. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade (S. O.) nadobudol platobný rozkaz právoplatnosť dňa 09.11.2021. Vzhľadom na solidárny charakter záväzku je žalobca oprávnený požadovať plnenie celého dlhu od ktoréhokoľvek z dlžníkov s tým, že ak dlh splatí jeden dlžník (žalovaný), zanikne tým v rozsahu plnenia aj povinnosť druhého dlžníka. Výrok rozsudku zároveň zohľadňuje skutočnosť, že sa jedná o spoločný záväzok, ako aj skutočnosť, že v konaní nadobudol právoplatnosť platobný rozkaz č. k. 16C/50/2021-9 len voči žalovanému v 2.) rade podľa ktorého je povinný plniť pôvodne žalovaný

v 2.) rade. V danom prípade, právo na uplatnenie tejto istiny žalobcovi vzniklo na základe § 238 zákona o sociálnom poistení. Jedná sa o relutárnu reštitúciu za poskytnuté dávky nemocenského poistenia a na základe takto uvedeného skutkového a právneho stavu veci súd žalobu považoval za dôvodnú. Nad rámec uvedeného súd ešte konštatuje, že nárok Sociálnej poisťovne podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. je jej samostatným regresným nárokom, ktorý nie je nárokom na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka, ale samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim z predmetného ustanovenia. To, čo sa v pôsobnosti zákona č. 461/2003 Z.z. rozumie pod „škodou“, vyplýva priamo z § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. [ktorý preto vo vzťahu k všeobecnej úprave danej Občianskym zákonníkom (lex generalis) predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis) majúci pri aplikácii prednosť]. Škodou v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. treba preto rozumieť ujmu, ktorá vznikla tým, že Sociálna poisťovňa vyplatila dávku dôchodkového poistenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb. V skutkovo a právne obdobných prípadoch nie je preto pre záver o vzniku škody a zistenie jej výšky významné to, či a aké dávky vyplácala niektorému príjemcovi pred zavineným protiprávnym konaním tretej osoby; určujúcim (okrem splnenia ďalších zákonných predpokladov) je, aké dávky vyplatila v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby. Iné nazeranie na škodu a jej výšku nemá pri aplikácii tohto ustanovenia zákonný podklad (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/109/2018 zo dňa 26.06.2018). V tomto kontexte súd uvádza, že v merite veci rozhodoval len o nároku žalobcu voči žalovanému v 1.) rade, vzhľadom nato, že voči žalovanému v 2.) rade má žalobca už exekučný titul na základe právoplatného platobného rozkazu, č. k. 16C/50/2021-9 zo dňa 06.10.2021, ktorý voči žalovanému v 2.) rade nadobudol právoplatnosť dňa 09.11.2021 (prekážka veci právoplatne rozsúdenej). Výrok I. však musel zohľadniť spôsob plnenia oboch žalovaných, vzhľadom na už spomínaný solidárny charakter záväzku, bez potreby rozhodovania o nároku voči žalovanému v 2.) rade.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Vzhľadom na to, že žalobca bol v tomto konaní celkom úspešný, keďže dosiahol plný úspech v merite veci, zatiaľ čo žalovaní v 1.) a 2.) rade nedosiahli žiaden materiálne merateľný úspech, mal by žalobca v zásade nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si náhradu trov konania neuplatnil, súd mu nárok na ich náhradu voči žalovaným v 1.) a 2.) rade nepriznal. Nad rámec uvedeného súd poznamenáva, že rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania voči oboj žalovaným (v merite veci - vo výroku I. rozhodoval len voči žalovanému v 1.) rade, keďže voči žalovanému v 2.) rade už je platobný rozkaz právoplatný, musel však vyjadriť spôsob plnenia), keďže platobný rozkaz neobsahoval rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.(§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.

Proti výroku I. nie je žalovaný v 2.) rade oprávnený podať odvolanie (prekážka veci rozsúdenej)